

Nr 272.

Kungl. Maj:ts nådiga proposition till Riksdagen angående personligt lönetillägg åt tillförordnade ombudsmannen och fiskalen i medicinalstyrelsen E. O. Åberg; given Stockholms slott den 11 april 1913.

Under återopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över civilärenden för denna dag vill Kungl. Maj:t härmed föreslå Riksdagen att på extra stat för år 1914 anvisa ett anslag av 500 kronor till personligt lönetillägg åt tillförordnade ombudsmannen och fiskalen i medicinalstyrelsen, medicine licentiaten Erik Olof Åberg att utgå med månatliga belopp, så länge han under år 1914 på grund av Kungl. Maj:ts förordnande bestrider ombudsmans- och fiskalstjänsten i styrelsen.

De till ärendet hörande handlingar skola tillhandahållas Riksdagens vederbörande utskott; och Kungl. Maj:t förbliver Riksdagen med all kungl. nåd och ynnest städse välbevågen.

Under Hans Maj:ts

Min allernådigste Konungs och Herres frånvaro:

GUSTAF ADOLF.

Axel Schotte.

Utdrag av protokollet över civilärenden, hållet inför Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten i statsrådet å Stockholms slott den 11 april 1913.

Närvarande:

Hans excellens herr statsministern STAAFF,
Hans excellens herr ministern för utrikes ärendena greve EHRENSVÄRD,
Statsråden PETERSSON,
SCHOTTE,
BERG,
BERGSTRÖM,
friherre ADELSSVÄRD,
PETRÉN,
STENSTRÖM,
LARSSON,
SANDSTRÖM.

Departementschefen, statsrådet Schotte anförde:

Vid föredragning den 14 januari 1913 av de frågor, som tillhörde regleringen av riksstatens sjätte huvudtitel för år 1914, anmälde jag även medicinalstyrelsens skrivelse den 25 september 1912, varuti styrelsen underställt Kungl. Maj:ts prövning, bland annat, frågan om ålders-tillägg för tillförordnade ombudsmannen och fiskalen i medicinalstyrelsen, medicine licentiaten Erik Olof Åberg.

Medicinalstyrelsen anförde härom följande.

Ombudsmans- och fiskalstjänsten i medicinalstyrelsen, vilken tjänst genom den ordinarie innehavarens, medicine doktorn Edvard Sederholms förordnanden att uppehålla ett medicinalrådsämbete i styrelsen, måst under tiden bestridas av vikarie, hade alltifrån år 1908 uppehållits och uppehölls allt fortfarande av den av Kungl. Maj:t därtill

förordnade medicine licentiaten Åberg. Genom nådiga brev den 18 januari 1908 och den 22 januari 1909 hade nämligen Åberg förordnats att under den tid av nämnda år, Sederholm enligt nådiga förordnandena den 31 december 1907 och den 31 december 1908 uppehölle en ledamotsbefattning i ämbetsverket, bestrida ombudsmans- och fiskalstjänsten, med rätt för Åberg att från och med ingången av år 1908 åtnjuta den lön och de övriga förmåner, samma tjänst tillkomme. Genom nådigt brev den 29 oktober 1909 hade slutligen Åberg förordnats att tillsvidare under den tid, Sederholm enligt förordnande av den 9 oktober 1909 uppehölle ett medicinalrådsämbete i medicinalstyrelsen, bestrida ombudsmans- och fiskalstjänsten i ämbetsverket, med rätt för Åberg att åtnjuta den lön och de övriga förmåner, samma tjänst enligt stat och författningar tillkomme, men med skyldighet att vara underkastad de för avlöningens åtnjutande stadgade villkor.

Åberg hade sålunda allt sedan början av år 1908 uppehållit ombudsmans- och fiskalstjänsten i medicinalstyrelsen och hade därvid med nit och skicklighet handhaft de med tjänsten förenade åligganden. Han kunde för den skull sägas hava vid 1912 års slut fullgjort allt vad som fordrades av en ordinarie innehavare av tjänsten för rätt att uppbära ett första ålderstillägg å lönen med 500 kronor. Med hänsyn härtill hade medicinalstyrelsen ansett rättvist, att han från och med år 1913 komme i åtnjutande av ett personligt lönetillägg å sistnämnda belopp.

Det för nämnda personliga ålderstillägg erforderliga årliga beloppet ansåge styrelsen böra giva anledning till hänvändelse till Riksdagen och syntes böra utgå å extra stat.

På grund av vad sålunda anförts anhöll medicinalstyrelsen, att Kungl. Maj:t täcktes till 1913 års Riksdag avlåta proposition om rätt för Åberg att under den tid från och med år 1913, han enligt Kungl. Maj:ts förordnande den 29 oktober 1909 bestrede ombudsmans- och fiskalstjänsten i samma styrelse, uppbära ett årligt ålderstillägg å lönen med 500 kronor att utgå med månatliga belopp, ävensom om anvisande å extra stat för år 1914 av ett motsvarande anslag.

Uti infordrat utlåtande uttalade statskontoret som sin uppfattning, att den omständigheten, att medicinalstyrelsens omorganisation under ett flertal år måst hållas oavgjord, ej borde utesluta tjänstemän från ålderstillägg, om de under normala förhållanden skulle blivit därtill berättigade. Beträffande Åberg anmärkte statskontoret emellertid, att han, enligt vad av medicinalstyrelsen meddelades, först den 18 januari

1908 erhållit Kungl. Maj:ts förordnande å tjänsten och att han sålunda vid 1913 års ingång hade icke fullt fem år å sin ifrågavarande tjänst intjänat. Därest han varit ordinarie innehavare av tjänsten, skulle han alltså icke varit berättigad till ålderstillägg vid sistnämnda tidpunkt, och då det icke syntes förefinnas någon anledning att försätta honom såsom tillförordnad i en gynnsammare ställning än såsom ordinarie, hade statskontoret icke tillstyrkt framställningen.

För egen del anförde jag, att det med tillförordnade ombudsmannen Åberg förhölle sig så, att han visserligen av medicinalstyrelsen den 31 december 1907 förordnats att från och med den 1 januari 1908, till dess Kungl. Maj:t meddelat beslut i ämnet, uppehålla ombudsmans-tjänsten, samt att Kungl. Maj:t sedermera genom beslut den 18 januari 1908 förordnat Åberg att tillvidare under den tid, Sederholm uppehölle ledamotsbefattningen i styrelsen, bestrida ombudsmans- och fiskals-tjänsten, med rätt för Åberg att från och med ingången av år 1908 åtnjuta den lön och de övriga förmåner samma tjänst tillkomme. Han hade således den 1 januari 1913 tjänstgjort mot full avlöning i fem år. Det förordnande, som av medicinalstyrelsen meddelats för början av år 1908, syntes mig emellertid rättast böra jämföras med förordnande under vakans på grund av föregående tjänstinnehavares utnämning. Annars skulle Åberg i själva verket få förmånligare ställning än han kunnat ernå, om han efter befattningens ledigförklarande erhållit densamma såsom ordinarie tjänst. Jag ansåg mig således ej för det dåvarande böra tillstyrka ålderstillägg till Åberg. Jag förutsatte nämligen, att, sedan Åberg intjänat fulla fem tjänstår, som kunde berättiga honom till ålderstillägg, Kungl. Maj:t, på samma sätt som i innevarande års statsverksproposition föreslagits ett anslag till personligt lönetillägg åt tillförordnade medicinalrådet Sederholm för, bland annat, år 1913, skulle avlåta proposition till nästa års Riksdag om ålderstillägg åt Åberg för sistnämnda år.

Beträffande ålderstillägg åt Sederholm har statsutskottet emellertid anført, att utskottet hyste enahanda betänklighet gent emot att med-givande därom finge gälla retroaktivt, som av utskottet uttalats i fråga om ålderstillägg åt vaktmästare hos justitiedepartementet, varföre utskottet ej heller i detta fall ansett sig böra förordna ålderstilläggs ut-gående redan för år 1913.

I enlighet med den av statsutskottet sålunda uttalade uppfattningen har Riksdagens beslut också utfallit.

Det är alltså anledning att förmoda, att, därest frågan om ålders-tillägg åt Åberg förelägges först nästkommande års Riksdag, enahanda

beslut kommer att fattas beträffande dennes ålderstillägg för år 1914, som nu skett i fråga om ålderstillägget åt Sederholm för år 1913.

Proposition torde därför böra föreläggas nu pågående Riksdag om ålderstillägg till Åberg.

Då Åberg å det till honom utgående provisoriska avlöningstillägget redan får vidkännas ett pensionsavgiften motsvarande avdrag, som enligt pensionslagen skulle utgöra 165 kronor 60 öre, samt förhöjningen å detta avdrag i anledning av ålderstillägget allenast skulle uppgå till 23 kronor, men avdraget redan nu är avrundat till 200 kronor, torde ålderstillägget till Åberg böra utgå oavkortat. Genom Riksdagens avslag å ålderstillägg till Sederholm för år 1913 har uppstått besparing, överstigande det nu erforderliga beloppet.

Jag hemställer alltså, att Kungl. Maj:t måtte föreslå Riksdagen,

att på extra stat för år 1914 anvisa ett anslag av 500 kronor till personligt lönetillägg åt tillförordnade ombudsmannen och fiskalen i medicinalstyrelsen, medicine licentiaten Erik Olof Åberg att utgå med månatliga belopp, så länge han under år 1914 på grund av Kungl. Maj:ts förordnande bestrider ombudsmans- och fiskalstjänsten i styrelsen.

Till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdde hemställan behagade Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten lämna bifall; och skulle proposition till Riksdagen avlåtas av den lydelse, bilaga till detta protokoll utvisar.

Ur protokollet:

Carl G. Edman.